

ΣΙΚΙΝΟΣ - ΕΠΙΣΚΟΠΗ

Συνέδριο στη Σίκινο. Άφιξη. Γαλήνεμα ψυχής. Επαφή με τη φύση, με το γεννέσιον.

Μικρό νησί, μεγάλη αγκαλιά. Σίκινος με τους τρεις οικισμούς της: την Αλοπρόνοια, το Χωριό και το Κάστρο.

Αλοπρόνοια (αλς= θάλασσα + πρόνοια), έτσι λέγεται το μικρό λιμάνι της Σικίνου

Σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία η νήσος Σίκινος έλαβε το όνομά της από τον Σίκινο τον γιο του Θόαντα, Βασιλέως της Λήμνου, και εγγονού του Βάκχου και της Αριάδνης που διέμεναν στη Νάξο. Η Υψιπύλη προσπαθώντας να σώσει τον γιο της Θόαντα από τις Λήμνιες γυναίκες που προκάλεσαν τη σφαγή των συζύγων τους τον έκρυψε μέσα σε ξύλινη λάρνακα και τον έριξε στη θάλασσα.

Παρασυρόμενη η λάρνακα αυτή από τα κύματα εκβράστηκε στη Σίκινο όπου οι αλιείς της περιοχής έσωσαν τον Θόαντα. Εκεί ο Θόας νυμφεύθηκε την εγχώρια νύμφη Νηΐδα με την οποία και απέκτησε τον Σίκινο οποίος και βασίλευσε στη νήσο.

Κατά τον Πλίνιο και τον Στέφανον τον Βυζάντιον το αρχαιότερο όνομα της νήσου αυτής ήταν "Οινόη". Το όνομα Σίκινος διατηρήθηκε αναλλοίωτο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Μόνο κατά την εποχή της Φραγκοκρατίας, για κάποιο χρονικό διάστημα περεφθάρει σε Σύκανδρος, Τριγυρισμένη από τη Σαντορίνη, την Ίο και τη Φολέγανδρο, σε κατακτά γρήγορα. Είναι ζεστή, απροσδιόριστη, βυζαντινή.

Ο αέρας φυσά δροσιστικά, κυκλαδίτικα, υπέροχα... Ανεβαίνουμε στη υπέροχη διαδρομή για την Επισκοπή Σικίνου.

Σαν φτάνουμε στην Επισκοπή το τοπίο πάλι μας συνεπαίρνει. Όπως και το μνημείο που αντικρίζουμε.

Στην περιοχή αυτή ήταν κτισμένη η αρχαία Σίκινος, αποικία των Ιώνων.

Η Επισκοπή της Σικίνου κτίστηκε αρχικά (τον 3ο αι. μ.Χ.) ως ρωμαϊκό ταφικό μνημείο, αργότερα ναός του Πυθίου Απόλλωνα και ύστερα (5ος αι.) μετατράπηκε σε χριστιανικό ναό της Κοίμησης της Θεοτόκου. Μάλιστα για την κατασκευή του χρησιμοποιήθηκαν ως οικοδομικά υλικά αρχιτεκτονικά μέλη του αρχαίου ναού, μια πρακτική διαδεδομένη εκείνη την εποχή, η οποία παρατηρείται και στη Σέριφο, ενδεικτικά στον Πρόδρομο.

Παρά την ισχυρή δυναμική καταπόνηση που έχει υποστεί, η ρωμαϊκή φάση σώζεται σε μεγάλη έκταση.

Το μνημείο με τη σημερινή του μορφή (τρουλαίος μεταβυζαντινός ναός) αποτελεί το γνωστότερο μνημείο της Σικίνου, από τα ελάχιστα του είδους του που σώζονται στο νησιωτικό χώρο κι από τα σπανιότερα της χώρας.

Το "νοητό βέλος" που σχηματίζει ένα ισοσκελές τρίγωνο και μια ευθεία. Το ισοσκελές είναι τρίγωνο "ναός του Ποσειδώνα στο Σούνιο – ναός του Πυθίου Απόλλωνα στη Σίκινο – κούρος του Απόλλωνα στη Νάξο" και την ευθεία "ιερό του Ποσειδώνα στο Πορθμίου στο νησάκι Σαρία της Καρπάθου – ναός του Ποσειδώνα στο Σούνιο". Έχει κατεύθυνση από το νότο προς βορά ενώνοντας δυο ναούς του Ποσειδώνα, ενώ τα άκρα του σε ανατολή και δύση ακουμπούν σε έναν ναό και έναν κούρο του Απόλλωνα. Ενώνει δηλαδή σταυρωτά τον Ποσειδώνα και τον Απόλλωνα.

Παρατηρώντας από ψηλά το σχηματισμό, λοιπόν παρατηρούμε το «βέλος» που σχηματίζεται μεταξύ ιερών. Κάτι που μας υποδεικνύει ότι τίποτα δε χιζόταν τυχαία, αλλά ακόμα και στα επόμενα χριστιανικά χρόνια, όπου ως επί το πλείστον

οι χριστιανικοί ναοί χτίστηκαν πάνω σε αρχαίους ναούς, οι οποίοι είχαν «ιερό» προσανατολισμό.

Ο Απόλλωνας ήταν ένας από τους 12 θεούς του Ολύμπου, ο σπουδαιότερος μετά τον Δία. Δεν έχουμε σαφείς ενδείξεις για την προέλευσή του. Σύμφωνα με την επικρατέστερη άποψη, η λατρεία του εισήλθε στον ελλαδικό χώρο από την Ανατολή.

Επίσης δε, από τα πανάρχαια χρόνια οι άνθρωποι παντού σε όλη τη γη λάτρεψαν ως θεούς τα δύο πιο ευκολοδιάκριτα ουράνια σώματα, τον Ήλιο και τη Σελήνη.

Στο πλαίσιο αυτής της λογικής - λατρείας ο ρόλος της Σελήνης ήταν μόνο χθόνιος και ημερολογιακός, ενώ αντιστοίχως του ήλιου σημαντικός. Ο ήλιος κατείχε δεσπόζουσα θέση στις αρχαίες θρησκείες, η θεότητα αυτή, του ήλιου δεν εκφυλίστηκε στην παρέλευση των αιώνων. Η λατρεία του ήλιου παραμένει ακόμη και σήμερα εν ζωή, εντάσσοντας τον Χριστιανισμό στις σχετικές θρησκείες. Η άνοιξη ήταν η αναγέννηση της φύσης και η εαρινή ισημερία που σε αυτήν ο θεός του φωτός αρχίζει να πεθαίνει. Δηλαδή, η ζωή και ο θάνατος μέσα στη φύση βρίσκονταν σε κοντινούς περιόδους γιορτές. Ο άνθρωπος από πολύ νωρίς άρχισε να προσωποποιεί τους θεούς του και φυσικά θεωρούσε ότι επικοινωνούσε μαζί με τους θεούς αυτούς: φεγγαροθεοί, φωτοθεοί, φυσιοθεοί, ήταν ανθρωπόμορφοι θεοί.

Στις δύο ισημερίες, στις οποίες στα αρχαία χρόνια γιορτάζονταν τα Μεγάλα Ελευσίνα, τα Μυστήρια του Όσιρη και της Ίσιδας, καθώς και τα Ιλάρια.

Στις μέρες γιορτάζονται ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου. Στα ηλιοστάσια, όπου ο ήλιος βρίσκεται στη πιο μακρινή δυνατή απόσταση (βόρεια ή νότια) από τον ισημερινό, γιορτάζουμε στο μεν θερινό το Γενέθλιον του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, στο δε χειμερινό, τη Γέννηση του Ιησού Χριστού.

Ένα είναι βέβαιο, η Σίκιнос είναι νησί ιδιαίτερο, που αποζητά ποιοτικό τουρισμό και ανάπτυξη ήπιας μορφής, πιστεύοντας στην εκλεπτυσμένη ελληνικότητα, εκεί που η πολυτέλεια είναι το αυθεντικό, το τοπικό.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΤΑΤΙΑΝΗ